

Program 2019

BBL

Innhold

BBL har levert, og vi skal fortsette å holde det vi lover!3	Det er Hamar valget gjelder.....3
Vi setter innbyggerne først, og hører på deg.....3	Du bestemmer hvem som skal representere BBL.....3
Dette skal vi gjøre.....3	Jernbanen må i Øst, og den må bygges4
Hamar kommune skal være forutsigbar,4	og opptatt av utvikling og forbedring.....4
Hamar er både by og bygd5	Det mangfoldige Hamar5
Hamars mål er BBLs mål5	Bolig- og levekår6
Omsorg.....6	Psykisk helse6
Sykehus hører hjemme i en by.....6	På parti med barn og unge7
Oppvekst er mer enn bare skole.....7	Hamarskolen.....7
Høyere utdanning.....7	Frivillighet skaper ringvirkninger.....8
Kulturbyen Hamar.....8	Idrett og folkehelse8
Boligutvikling.....8	Hamar kommune må spille på lag med næringslivet9
By- og sentrumsutvikling9	Det grønne Hamar9
Hamar er et knutepunkt for hele regionen10	En kommune for alle.....10
Hamar sin nasjonale posisjon og betydning.....10	Våre listekandidater for valget 2019.....11

Hamar i dag

- Hamar er blant de mest veldrevne kommunene i Norge (Nr. 12 av 423 på Kommunal Rapport barometer 2018).
- Hamar er den 24. beste næringskommunen i Norge (NHOs barometer).
- Hamar er blant de ti kommunene med best framtidssikter (Framtidsbarometeret til Kommunal Rapport 2018).
- Vi har aldri vært mer fornøyd med å bo i Hamar (Innbyggerundersøkelsen 2018).
- Hamar har aldri hatt bedre omdømme (Omdømmeundersøkelsen 2018).
- Hamar er blant landets 10 beste skolekommuner.
- Hamar er blant landets 10 beste idrettskommuner.
- Hamar er blant landets 10 beste kulturkommuner.
- Hamar har igjen blitt Innlandets største handelsby.
- Hamar har fått flest nye innbyggere siden 2015 av kommunene i Innlandet.
- Hamar har fått flest nye arbeidsplasser siden 2015 av kommunene i Innlandet.

Samfunnet forandrer seg raskere enn noen gang. Å programfeste i detalj hva som skal skje fire år fram i tid er umulig. Teknologiske, økonomiske eller politiske forutsetninger kan være helt annerledes. I dag har Hamar et av landets beste miljøer på VR-teknologi, for fire år siden fantes knapt begrepet VR. Å gripe mulighetene og være handlekraftig når muligheten er der, er grunnleggende for BBL (By og bygdelist).

Verdier er derimot evigvarende. BBL skal jobbe for at Hamar-samfunnet skal bygges på fellesskapsløsninger og utjevning av sosiale forskjeller. Hamar skal være en inviterende, inkluderende og inspirerende kommune - både for innbyggere og besøkende.

Mange av de viktige oppgavene i en kommune løses underveis. Det er unødvendig å skrive i et program at søpla skal hentes, snø brøytes, at unger skal få barnehage- og skoleplass og at eldre skal få helsetjenester. Dette er «må-oppgaver», og kapasiteten må tilpasses underveis.

BBL har levert, og vi skal fortsette å holde det vi lover!

Ved siste valg lovte BBL å rydde opp i kommunens økonomi og skape den mest attraktive bo- og næringskommunen i Innlandet. Det har vi gjort! Siste innbyggerundersøkelse viser at Hamar sine innbyggere aldri har vært mer fornøyd med å bo i Hamar! Dette gjelder både i byen og på bygda.

BBL sitt mål for de neste fire årene er å forsterke Hamar sin posisjon som den mest attraktive og viktigste byen i og for Innlandet!

Det er menneskene som skaper Hamar. Mer enn 31.000 personer med ulike behov, ulike interesser og ulik bakgrunn - og en ting til felles; vi trives i Hamar. Det er derfor vi bor her, det er derfor vi har meninger om utviklingen i kommunen, og det er derfor vi ønsker at det skal bli enda litt bedre å bo her i morgen enn i dag. Det gjelder også oss som stiller til valg for BBL. Vi bor i Hamar, og har klare meninger om hvordan Hamar skal utvikles videre.

BBL vil at Hamar skal være en kommune der alle innbyggere skal kunne utnytte mulighetene og interessene sine, og bidra til samfunnet rundt seg.

Når det er valgkamp sitter valgloftene løst. BBL ønsker ikke å være med i kampen om å love mest, vi vil gjennomføre mest!

Med unntak av én periode har vi hatt ordføreren siden 1999. Resultatene taler for seg selv, men de har ikke kommet av seg selv.

Det er Hamar valget gjelder

Dette programmet er kartet og vegvalgene BBL prioriterer i de kommende fire årene i Hamar. Vi er et lokalt parti: Vi har bare Hamars og innbyggernes interesser å ta hensyn til. BBL har ingen partiledelse i Oslo som overstyrrer oss, eller forteller hva vi skal mene.

BBL er unik i norsk lokalpolitikk. Etablert i 1991 for å drive politikk til beste for Hamar, og utvikle Hamar-samfunnet og regionen rundt. BBL kan ikke tilby en rikspolitisk karriere, men en meningsfylt lokalpolitisk dugnad.

BBL samler ildsjeler som brenner for Hamar. Vi ønsker å

samle flest mulig bak løsninger som tjener Hamar-samfunnet. Det er ikke valglofter som bringer Hamar framover, men handlingsvilje og evne. Den evnen og viljen har BBL bevist at vi har.

Vi setter innbyggerne først, og hører på deg

Hamar-folk er opptatt av byen, de er engasjert i kulturliv, idrett og annen frivillighet. På BBLs liste finner du mange av ildsjelene fra disse arenaene. BBL gir frivilligheten en stemme i lokalpolitikken og er garantist for at kommunen skal oppleves som en medspiller. Alle må oppleve at de er viktige for byens utvikling.

Åpenhet, medvirkning og innsyn har vært den viktigste politiske handlingsregelen for BBL. Folkemøter, temamøter, «nabokaffe», gateprat; måtene Hamar inviterer sine innbyggere til debatt og innspill er varierte, og kommunen brukes som et eksempel på god brukermedvirkning av blant annet KS. Kommunens egen innbyggerundersøkelse viser at folk opplever mer innsyn, mer åpenhet og at kommunen er mer lyttende enn før.

Hamars innbyggere skal oppleve at det er enkelt å påvirke politiske avgjørelser!

Du bestemmer hvem som skal representere BBL

Det er ingen kumulerte på BBLs valgliste. Det er fordi vi lar velgerne bestemme - det er derfor vi har valg. Hvis du foretrekker spesielle kandidater på vår liste, kan du sette kryss på de du ønsker inn i kommunestyret. Vi er det eneste partiet som ikke bestemmer dette på forhånd.

Dette skal vi gjøre

De siste årene har Hamar vært gjennom den mest omfattende forandringen i moderne tid. Resultatet er en by som er mer stolt, spennende og innholdsrik. Dette har også medført befolkningsvekst og flere arbeidsplasser. Hamar er nå blant de beste kommunene i landet på mange viktige områder.

Hamar skal være en av landets mest attraktive kommuner å bo i. Mye er gjort, men BBL vil videre! Først og fremst skjer dette gjennom å fokusere på de fem hovedmålene i kommuneplanen som ble vedtatt i 2018:

I neste kommunestyreperiode, vil BBL:

- opparbeide strandsonen og Åttemetersplanet.

- ruste opp skolene og løfte skoleresultatene i Hamar.
- vedta ny trasé for dobbeltspor i øst.
- sikre lokalisering av sykehus i Hamar, der folk bor.
- utvikle by og land og ta hele kommunen i bruk, også øst for E6.

Vi vil også jobbe for å:

- bygge basishall for breddeidrett og uorganisert idrett.
- gjøre det enklere å leve mer klimavennlig - styrke kollektivtilbudet, gjøre Hamar til en bedre sykkelby og bevare byens grønne lunger.
- etablere et Innlandsuniversitet, og gjøre Hamar til landets bio-hovedstad og senter for grønt næringsliv.
- utvikle digitale løsninger for bedre dialog og samhandling mellom innbyggere og kommunen.
- få til utested for ungdom mellom 18 og 23.

Hamar har alle muligheter og de må utnyttes

De siste ti årene har Hamar vært gjennom den mest omfattende forandringen i moderne tid. Resultatet er en by som er mer stolt, spennende og innholdsrik med kulturhus, torg, Koigen, nye skoler, nye Ankerskogen osv. Dette har også medført befolkningsvekst og flere arbeidsplasser. Hamar er blant de ti beste kommunene i landet på viktige områder. Kommunen vår skal være en av landets mest attraktive å bo i, først og fremst ved å være den beste kommunen for barn og unge.

Hamar må utnytte mulighetene med dobbeltspor, jernba-

ne og de store investeringene i sentrum. Vi skal ikke vente på utviklingen, vi må skape den. Hamar skal ha høye ambisjoner, være offensive og vise handlekraft. Byen skal foredles og utvikles videre. Det viktigste framover er å forsterke kvalitetene i bysentrum, og sette Hamar på kartet nasjonalt. Hamars kvaliteter må ikke forbli en godt bevart hemmelighet for resten av landet!

Jernbanen må i Øst, og den må bygges

Den viktigste naturgitte kvaliteten Hamar har er Mjøsa. Dette har kommunestyret tatt konsekvensen av ved å velge østlig trasé for jernbanen og dermed frigjøre strandsonen. Det er et viktig for den langsiktige utviklingen av byen.

Like viktig er det at jernbanen faktisk blir bygget. Hamar vil få svært god togforbindelse til Oslo og Gardermoen fra 2026, men blir ny jernbanetrasé liggende som en båndlegging av sentrum i flere tiår, vil utviklingen av sentrum bremse opp. Det er derfor viktig å få valgt trasé, og BBL er tydelige på at Øst er det riktige og langsiktige valget for både byen og omkringliggende områder, spesielt med tanke på mulighet for direkteforbindelse til Elverum og Østerdalen.

Hamar kommune skal være forutsigbar, og opptatt av utvikling og forbedring

BBL mener gode kommunale tjenester er det som best sikrer velferd og tjenester til innbyggerne, ikke privatisering. Den beste måten å sikre disse tjenestene på er en

BBL er uavhengig av nasjonale partiprogram, og vi kan fritt prioritere det vi mener er viktig lokalt og globalt. Våre kandidater er kunnskapsrike, engasjert og inkluderende.

kommune som tilpasser seg endringene i samfunnet, ser kritisk på egen ressursbruk og evner å prioritere pengene der det er viktigst.

Forutsetningen for utviklingen av gode tjenester og riktig politisk prioritering er langsiktig styring. Hamar har nå god kontroll på økonomien, det gir handlingsrom. BBL mener at fremtiden bygges med tydelige politiske mål, dyktige ledere som har fullmakter til å nå målene og ansatte som har kunnskap, tillit og handlingsrom. De ansatte er den viktigste ressursen kommunen har for å nå sine mål.

Det skal være lett for innbyggere å samhandle med kommunen. BBL ønsker å satse på digitalisering av Hamar kommune i forhold drift og utvikling av både digital og fysisk infrastruktur og tjenestetilbud. Dette ønskes løst gjennom løsninger som gir økt tilgjengelighet, forbedret informasjon, større mulighet for selvhjelp og høyere fokus på «innbyggerorientering» hvor innbyggernes ønsker og behov gir økt medbestemmelse i kommunens valg og prioriteringer. Digitalisering og ny teknologi vil være et av de viktigste virkemidlene for å lykkes med dette.

BBL vil:

– gjøre Hamar til en foregangskommune med hensyn til samhandling mellom innbyggere og kommunen, ved å utvikle kommune-Norges beste digitale selvhjelps løsninger.

Hamar er både by og bygd

Mangfoldet er Hamars viktigste fortrinn. Hamar er både by og bygd, og Vangsbygda løfter kvaliteten ved byen. Hamar er by og land, villa og blokk, asfalt og landbruk, bading i Mjøsa og skitur i Vangsåsen.

For å bevare mangfoldet må kommunen også satse utenfor bysentrum, og legge til rette for at alle deler av kommunen kan utvikle seg. Innbyggere og frivillighet må likebehandles uavhengig av postadresse.

Vangsbygda har arealene og kan gi boligmangfoldet og næringsområdene byen mangler. BBL har vært, og vil fortsatt være, en pådriver for å utvikle boligtilbudet i Vang. De viktigste tiltakene for å ivareta spredt bosetting er å bygge ut offentlig vann- og avløp, fiber og trygge trafikkforhold. Innen 2020 skal alle i Hamar ha mulighet for fibertilnytning uavhengig av bosted.

I de etablerte tettstedene er det viktigste å sørge for at de blir store nok til å sikre skole, barnehage, butikk og kultur- og idrettstilbud. Dette gjelder både Hjellum, Vik/Lunden og Ingeberg. Vi vil bygge ut næringsområdene i Trehørningen og ved Heggvin. Vangsåsen er sammen med Mjøsa det viktigste rekreasjonsområdet for befolkningen, og skal gi muligheter for å oppleve både uberørt natur og tilrettelagte fritidstilbud. BBL skal være en pådriver for at gode lokalmiljøer i Hamar består og styrkes.

BBL vil:

– videreutvikle lokalmiljøene øst for E6, og legge til rette for at alle deler av kommunen utvikler seg.

Det mangfoldige Hamar

Det er ikke bare kulturlandskapet som er mangfoldig i Hamar, også kulturelt har Hamar blitt mer spennende, variert og opplevelsesrik. Den største delen av befolkningsveksten til Hamar har skjedd gjennom tilflytting fra utlandet, fra mange ulike land og verdensdel. Dette er først og fremst en berikelse for Hamar og regionen.

BBL vil lede an i arbeidet for å få et reelt likestilt Hamar hvor kjønn, religion, funksjonsevne og etnisk bakgrunn ikke skal være avgjørende. Vi vil sørge for at kommunen arbeider aktivt for inkludering og mangfold. Arbeid og språk er den viktigste forutsetningen for å bli integrert i et samfunn. BBL vil stille krav om oppmøte til språkopplæring og aktiviteter.

Hamars mål er BBLs mål

BBL har hatt ordføreren i Hamar i 16 av de siste 20 årene. Vi har ledet kommunen politisk, og vi er også politisk ansvarlig for resultatene.

Kommuneplanen i Hamar ble vedtatt i 2018, og har som visjon at Hamar skal være Innlandets urbane hjerte. Kommuneplanen har fem hovedmål for hvor vi skal være i 2030:

- Den viktigste byen i og for Innlandet.
- En kunnskapsby med landsledende utdanningstilbud, rikt næringsliv og stor innovasjonskraft.
- En kommune hvor det er lett å leve miljøvennlig.
- Blant landets beste kommuner for barn og ungdom.
- En trygg og inkluderende kommune for alle.

BBL har hatt et hovedansvar for å utvikle den nye kommuneplanen, og skal virkeliggjøre målene i den. Alle

målene bygger opp under å bli en motor for utviklingen både i kommunen, i Hamar-regionen og i Innlandet. Samtidig er Hamar også en del av StorOslo-regionen, og mer integrert med hovedstaden enn noen av mjøsbyene. Vi må derfor forsterke og utvikle samarbeidet med kommunene rundt Gardermoen og Oslo.

Helse og omsorg

Bolig- og levekår

Hamars attraktivitet merkes på raskt stigende boligpriser. Det er bra for de som allerede har bolig, men negativt for de som står utenfor boligmarkedet og har dårlig økonomi.

Den viktigste faktoren for å holde prisstigningen lav, er at det bygges mer. Den viktigste faktoren for å få flere innbyggere er også at det bygges flere boliger. Noen er avhengig av kommunens velferdstilbud for å kunne bo, enten i kommunale boliger eller ved å motta bo- og etableringsstøtte. Utviklingen i boligmarkedet kan produsere flere fattige og dermed større sosiale forskjeller. Særlig rammer dette barnefamilier og innvandrere.

BBL vil:

–arbeide for at svake grupper får bo godt i Hamar, både gjennom økt boligmangfold, hjelp til finansiering og kommunale boliger.

Omsorg

Hovedmålsettingen med kommunens helse- og omsorgstilbud skal være å hjelpe folk til å kunne greie seg på egen hånd. Mennesker med behov for pleie og omsorg skal kunne bo hjemme så lenge de har størst utbytte av det. Ved å ta i bruk hjelpemiddelteknologi kan både syke og eldre bo hjemme lenger enn tidligere. Deretter skal kommunen tilby tilrettelagt bolig eller institusjonsplass. Sykehjem er bra, men hjemme er best - det viser alle undersøkelser.

Om ti år får vi langt flere eldre, og relativt færre yrkesaktive i Norge. Vi kan derfor ikke ha antall sykehjemsplasser som eneste mål for hvor godt vi tar vare på våre eldre. BBL vil legge til rette for en friskest mulig befolkning og se alle våre innbyggere som en ressurs - også de eldre. Kommunen må støtte prosjekter som bofellesskap, eldreboliger og andre løsninger som innbyggere ønsker å

gå sammen om. Samarbeid med frivilligheten gir mange muligheter, men det faglige ansvaret må ligge i kommunen.

BBL vil:

–starte planleggingen av et helsehus, fortsette utbyggingen av omsorgsboliger og stimulere til bofellesskap for eldre.

Psykisk helse

Stadig flere unge mennesker blir uføre på grunn av psykiske lidelser. Dette er en av de største samfunnsutfordringene, også i Hamar.

BBL erkjenner at god psykisk helse ikke skapes i helsevesenet, men i familien, på skolen og i barnehagen, blant venner, på arbeidsplassen og gjennom kultur- og idrettsopplevelser. Derfor er forebygging av psykiske lidelser, spesielt blant barn og unge, en av de viktigste oppgavene vi har. Vi tar vår tids raskest voksende folkehelseproblem på alvor. Vi vet at friske og fornøyde mennesker bidrar til samfunnet rundt seg.

BBL vil:

– bidra til at innbyggerne i Hamar får det de trenger for å leve gode, fullverdige liv, uten å måtte vente så lenge på hjelp at livet settes på vent.

Sykehus hører hjemme i en by

Helse Sør-Øst har foreløpig vedtatt å bygge et nytt mjøsykehus ved Mjøsbrua. I tillegg beholdes et elektivt og et akuttisykehus, sannsynligvis Gjøvik og Lillehammer. Det blir dermed liggende tre sykehus på en linje mel-

lom Gjøvik og Lillehammer på 45 kilometer, i et område som er like stort som Danmark. I praksis flyttes Hamar og Sanderud sykehus til Mjøsbrua. BBL finner det svært uheldig at det desidert største befolkningsområdet, og det desidert største trafikkknutepunktet i Innlandet, blir uten sykehus.

Sykehuset må ligge nærmest der pasientene bor, og der helsepersonellet ønsker å bo og jobbe. Et sykehus er avhengig av en rekke tilleggstenester utenfor sykehuset for å kunne fungere; som høyere utdanning og forskning. Det er også avhengig av at ekspertise kan reise fra Oslo.

BBL mener sykehus er en byfunksjon. Det er fornuftig å gjøre noe med strukturen i Innlandet, men det er skadelig både for samfunnsutviklingen, miljøet og pasientene at sykehus blir liggende utenfor byene.

BBL vil:

– fortsette kampen for å få sykehuset lokalisert til Hamar.

Oppvekst og utdanning

BBL sitt overordnede mål er at Hamar skal være blant landets ti beste oppvekstkommuner for barn og unge. Dette er den beste investering vi kan gjøre for fremtiden.

På parti med barn og unge

Det skal være bra å være ung i Hamar. Hvis ikke ungdommen opplever byen som utfordrende, innholdsrik og inkluderende vil de ikke bli boende, og heller ikke flytte tilbake senere.

Hamar er en av landets beste skolekommuner. Vi er også blant landets ti beste kultur- og idrettskommuner. Vi har en bredde av idrettsanlegg som kanskje ingen annen kommune har. Kommunen har også gode fritidsklubber. Hamar mangler likevel «uorganiserte» møteplasser, særlig gjelder det for de under 20 år.

Oppvekst er mer enn bare skole

Aldri har presset på ungdommen vært større for å være «vellykket». Dette skaper dårligere selvbilde, mer mistriksel og flere psykiske problemer. Den viktigste måten å gjøre noe med dette er flere mestringsarenaer og økt forbyggende innsats fra helsetjenesten. BBL mener at kommunen aktivt skal bidra med holdningsarbeid for å

bedre ungdommens selvbilde. Og kommunen skal legge til rette for rusfrie miljøer, og bekjempelse av mindreåriges rusbruk.

For å få til dette må vi ha tidlig innsats på tvers av fagområdene og på tvers av kommunens tjenester. Skole, barnehage, kultur og idrett skal brukes aktivt for å motvirke sosiale forskjeller og gi alle mulighet for en god start i livet. I dette inngår også satsing på sosiallærere og helsearbeidere.

Hamarskolen

Hamarskolen er og skal være preget av gode resultater, et trygt skolemiljø, gode skolebygg og undervisningsformer som stimulerer elevenes fysikk, nysgjerrighet og kreativitet.

Vi vil fortsette styrkingen av Hamarskolen som merkevare. Hamarskolen skal være kunnskapsbasert og bidra til økt læring. BBL ønsker å opprettholde dagens skolestruktur i Hamar. Vi vil ha utarbeidet langsiktig plan for bygging og rehabilitering av de enkelte skoleanleggene.

Det pedagogiske miljøet (SEPU) i Hamar er en premiss-giver for grunnskoleutdanningen i Norge. Hamarskolen samarbeider tett med Høgskolen i Innlandet, noe som gir Hamar muligheten til å ligge i front både i pedagogisk utvikling og innføring av ny undervisningsteknologi.

BBL vil:

– gjennomføre nødvendig opprustning av skolene.
– løfte skolerresultatene i Hamarskolen, og styrke SFO-tilbudet.

Høyere utdanning

Hamar er studiested for flere store og betydningsfulle fakulteter ved Høgskolen i Innlandet, bla. innen lærerutdanning og pedagogikk, medier og teknologi, samt økologi og bioteknologi. Det er viktig for BBL at Hamar nå bidrar til etableringen av Universitetet i Innlandet, for å styrke Hamar som motor for forskning, utdanning og næringsutvikling. Det nye universitetet må inneholde flere studietilbud som er viktig for næringslivet, blant annet økonomi og ledelse.

BBL vil:

– jobbe aktivt for å få innlandsuniversitet til Hamar.

Frivillighet, kultur og idrett

Frivillighet skaper ringvirkninger

Frivilligheten er den viktigste bidragsyter til en meningsfylt fritid for folk, og idretten den største fritidsaktiviteten. Vi har behov for en revitalisering av frivilligheten i nærmiljøene for å bidra til gode oppvekstvilkår og et sterkt lokaldemokrati.

BBL vil:

- etablere støtteordninger for å stimulere til økt frivillighet i kommunen.

Kulturbyen Hamar

BBL er hoveddrivkraft for å bygge Hamar som kulturby. I år er det fem år siden Kulturhuset ble etablert. For kulturlivet og for aktivitetstilbudet i byen var åpningen av Hamar kulturhus et tidsskille. Kulturhuset har blitt det «Folkets Hus for det 21. århundre» som vi snakket om; en smeltedigel hvor alle kan møtes og lære av hverandre - fra avisleseren på biblioteket til profesjonelle kunstnere av verdensformat. Folk samles til store opplevelser i Kulturhuset og på Stortorget. Samtidig utvides kulturtilbudet også andre steder i byen. Hamar teater syder av liv og festivalene utfolder seg på en rekke steder i byen.

BBL vil:

- videreutvikle Hamar som en av landets beste kulturkommuner, noe som er viktig både for å trekke tilreisende og tilflyttere.

Idrett og folkehelse

Hamar er en kommune med stolte idrettstradisjoner og mange aktive lag og utøvere. Idrett er glede og god folkehelse. Hamar har mange muligheter for den som ønsker å være aktiv med flere haller, lysløyper, skianlegg og tilgang til fri natur. BBL ønsker at enda flere skal få benytte seg av disse mulighetene, og vi vil jobbe for å få på plass en basishall der de ulike idrettene og enkeltindivider kan møtes og utvikle seg allsidig.

Idretten samler mange, men kommunens støtte til lagene som har egne anlegg er mye lavere enn til dem som driver på kommunale. Dette må utjevnes.

Hamars omgivelser innbyr til lek, idrett og fritid som

krever minimum av tilrettelegging. Med enkle nærmiljøanlegg, sikre turstier og skiløyper kan den fysiske aktiviteten blant befolkningen økes betraktelig med svært lave investeringer.

Toppidrett gir underholdning og gode fellesskapsopplevelser for innbyggerne i regionen. Det er viktig at toppidretten fremstår som en positiv merkevare. Toppidrettslagene driver nå sunt økonomisk etter å ha vært igjennom en imponerende snuoperasjon. Det betyr at både kommunen og idretten kan fokusere på å trekke med flere og bli enda viktigere for folkehelsen.

BBL vil:

- prioritere bygging av basishall for bredde- og uorganisert idrett.

BBLs engasjerte medlemmer bidrar til et sterkt og åpent lokaldemokrati.

Bolig- og næringsutvikling

Boligutvikling

Befolkningsvekst er den viktigste drivkraften for næringsutvikling og den viktigste måten å øke kommunens inntekter på. Nå kommer motorveg og dobbeltspor som vi har jobbet for så lenge, og med det kommer økt tilflytting.

Hamar må være bevisst hvilke kvaliteter som etterspørres i boligmarkedet: Studenter og førstegangsetablerere foretrekker ofte sentralt beliggende leiligheter, barnefamilier ønsker rekkehus eller enebolig med hage, og eldre søker et enklere liv i leilighet med alle fasiliteter i umiddelbar nærhet.

BBL ønsker en variert boligutvikling med alle boformer, med fortetting i sentrum som et aktivt virkemiddel for å

utvikle Hamar som by. Samtidig er det viktig å beholde Hamars småbyaktige kvaliteter og bystruktur, som anses som svært attraktivt for tilflyttere. Vi vil forsterke eksisterende tettsteder utenfor sentrum slik at de gir grunnlag for butikk, barnehage og andre servicetilbud. Vi vil ikke bygge boliger på dyrket mark.

BBL vil:

- jobbe for å øke boligbyggingen i hele kommunen.

Hamar kommune må spille på lag med næringslivet

Hamar er den viktigste pådriveren for utviklingen i hele Hamar-regionen. Daglig pendler mange tusen inn til Hamar for å arbeide, og kommunen har et svært allsidig arbeidsmarked. Økningen av arbeidsplasser i Hamar skaper innbyggervest i nabokommunene. Dette vil fortsette fordi framtidens arbeidsplassutvikling først og fremst vil skje i byer, og være basert på høyt utdannet arbeidskraft.

Hamar kommune bidrar inn til de viktigste næringsklyngene: Biotekmiljøet i Heidner, spillmiljøet i Hamar Game Collective og VR-klyngen. På disse områdene er Hamar helt i internasjonal front. Også innenfor pedagogikk er miljøet på Hamar en nasjonal og internasjonal premissgiver. Landbruket er en viktig næring i Hamar, og byen er vertskommune for Høgskolens avdeling på Blæstad, som er viktig både for det grønne skiftet og norsk landbruk.

Etableringen av Park, og et felles næringsarbeid med Stange og Løten, har gitt gode resultater og er med å løfte utviklingen i Hamar-regionen som helhet. Den viser også viktigheten av å kople næringsliv, utdanning og offentlig virksomhet.

Kommunen må samhandle bedre med næringsaktørene i byen. Særlig gjelder dette plansaker, hvor kommunen må være mer forutsigbar, jobbe raskere og aktivt understøtte prosjekter. Her har vi sett bedring, men det er fortsatt et stykke igjen.

BBL vil:

- styrke samhandlingen med næringslivet, og levere bedre og raskere tjenester ved å effektivisere kommunens arbeidsmåter.

By- og sentrumsutvikling

Sentrum er hjertet i en by, og en viktig del av hamarsingenes identitet. Fungerer ikke sentrum, fungerer ikke re-

sten av byen heller. Sentrum er stedet hvor mange møtes, og hvor de fleste arbeidsplasser befinner seg.

Det har aldri bodd flere i Hamar sentrum enn det gjør nå. Det har heller aldri vært et større tilbud på kveldstid enn i dag. Handelen i Hamar sentrum har hatt utfordringer. Nå er handelen på vei opp i sentrum og flere butikker på vei inn. Bysentrum må imidlertid også fylles med nye funksjoner, slik som Bylab er et eksempel på, i tillegg til lettere faghandel, forretninger med særpreget og restauranter/kafeteriaer. For å fylle sentrum med mer liv hele døgnet, er det viktig å bygge flere boliger, spesielt boliger som er attraktive for yngre mennesker.

En by har fire hovedfunksjoner: administrasjon, handel, bosted og opplevelsesarena. Hamar er administrasjonsbyen i Innlandet. Med CC Stadions åpning er byen igjen handelsbyen i Innlandet. Byen fortettes, og kultur- og restauranttilbudet blir stadig bedre. BBL vil ha en mathall i sentrum, og ønsker den realisert innen to år.

BBL mener at kommunens viktigste rolle i sentrum er å være planlegger, tilrettelegger og «vaktmester». Vi må også sørge for attraktive fellesfunksjoner som parker og kulturtilbud. Hamar kommune bør ta en mer aktiv rolle som eier av tomter og utbyggingsprosjekter, og fortsette å utvikle samarbeidet med gårdeierne. Samtidig må kommunen sørge for å ta vare på Hamars historiske og bygningsmessige kvaliteter.

BBL vil:

- styrke sentrumsutviklingen i Hamar, samt etablere en mathall i sentrum.

Klima og miljø

Det grønne Hamar

Vår klode trues av global oppvarming og klimaendringer. Klimautslippene må drastisk ned, og Hamar skal ta sin del av jobben. Vi kan ikke fortsette å forbruke miljøet slik vi har gjort.

Hamar var den andre kommunen i Norge med klimabudsjett, og skal jobbe systematisk for å redusere CO₂-utslippene med 40 prosent innen 2040. Hamar er en tett befolket kommune og har alle muligheter til å bli en foregangskommune for miljøvennlige transportløsninger, boformer og energibruk. Dette handler om å få de som

kjører bil til å kjøre kollektivt, sykle eller gå.

BBL vil arbeide for redusert energiforbruk til oppvarming, miljøvennlige innkjøp og solceller. Flere beboere i sentrum vil redusere klimaavtrykket. Og ikke minst; Hamar bør bli en «smartby» og bruke ny teknologi som gir mer effektiv ressursutnyttelse, bedre tjenester og reduserte kostnader.

Jordene rundt Hamar er blant den beste matjorda i landet og må tas vare på, både av hensyn til landskapet, matproduksjonen og naturmangfoldet.

Som følge av korte avstander kan Hamar bygge «femminuttersbyen». Sykkel er den enkleste og raskeste måten å ta seg fram på innen denne radiusen. Hamar er en sykkelby, men satsingen på sykkel må opp på et helt annet nivå. Fordi alle de viktige vegene i Hamar er fylkesveger er et samarbeid mellom Statens vegvesen og Hamar nødvendig for å få til dette.

BBL vil:

– prioritere utvikling som gjør det enklere å leve mer klimavennlig; styrke kollektivtilbudet, etablere Hamar som en av landets fem beste sykkelbyer samt bevare byens grønne lunger.

Hamar er et knutepunkt for hele regionen

Hamar er regionhovedstaden for Innlandet og sentrum i Hamar-regionen. Innenfor en radius på 15 kilometer fra Hamar jernbanestasjon bor over 60.000 innbyggere i fire kommuner, og her øker befolkningen like mye som resten av Hedmark og Oppland tilsammen! Denne befolkningskonsentrasjonen er den viktigste motoren i Innlandet, men kommunegrensene bremser utviklingen, skaper uproduktiv konkurranse mellom kommunene og må derfor endres. Blir kommunestrukturen uendret vil vi tape mot de nye, store kommunene i Østfold, Vestfold og Akershus.

En regionkommune vil gi mye større slagkraft politisk, og et bedre tilbud til innbyggere og næringsliv. Regionen må prioritere arbeidet mot Oslo, det er der vekstimpulsene kommer fra. Samtidig må vi arbeide for å styrke samarbeidet øst-vest i mjosområdet.

BBL vil:

– arbeide tverrpolitisk for å endre kommunegrensene.

En kommune for alle

BBL mener gode kommunale tjenester er det som best sikrer velferd til innbyggerne, ikke privatisering. Disse tjenestene skal alle innbyggerne ha lik tilgang til.

Den beste måten å sikre et godt offentlig tilbud på er en kommune som tilpasser seg samfunnsendringene, ser kritisk på egen ressursbruk og evner å prioritere pengene der det er viktigst. En kommune som ikke utvikler og forbedrer seg, eller driver ineffektivt, mister innbyggernes tillit og undergraver sin egen berettigelse.

Nøkkelen til et godt offentlig tjenestetilbud er flinke og motiverte medarbeidere som får tillit og ansvar. Et stort antall ufrivillige deltidsstillinger bidrar ikke til å gi en bedre kvalitet på kommunens tjenester.

BBL vil:

– bryte med deltidskulturen i Hamar, sørge for at medarbeiderne får mulighet til nødvendig kompetanseutvikling og bruke datateknologien slik at de ansatte kan bruke mest mulig tid på det viktigste; møtet med innbyggere og brukere.

Hamar sin nasjonale posisjon og betydning

Hamar har en sentral posisjon på flere områder, og må være bevisst på det ansvar dette medfører og hvilke muligheter dette gir. Næringsmessig er Hamar i nasjonal, og til dels internasjonal front, når det gjelder:

- Biotekmiljø, i første rekke representert ved Heidnerklyngen.
- Virtual Reality- og spillmiljøet knyttet til Park.
- Pengespill ved Norsk Tipping.
- Vi har hovedkontoret for store nasjonale selskaper.
- Vi er vertskommune for en rekke statlige virksomheter.
- Vi er regionhovedstad for nye Innlandet fylke.
- Vi har store idrettsarrangement med både nasjonal og internasjonal oppmerksomhet.

BBL vil:

– Styrke Hamar sitt profileringsarbeid både nasjonalt og internasjonalt, og jobbe systematisk med dette. I dette arbeidet bør det samarbeides tett både med nabokommuner, Innlandet og Oslo-regionen.

Våre listekandidater for valget 2019

Nr	Fornavn	Etternavn	Født	Tittel
1	Einar	Busterud	1953	Ordfører
2	Inga	Borud	1992	Advokatfullmektig
3	Helge Hafsaahl	Karset	1957	Gårdbruker
4	Mona Lønning	Kjos	1973	Fysioterapeut
5	Morten	Aspeli	1962	Seniorrådgiver
6	Hanne Mette Walhovd	Paulsen	1978	Kulturrådgiver
7	Rune Onsoien	Lysbakken	1956	IT-arkitekt
8	Marte	Bjørli	1991	Livsstilsveileder/PT
9	Joakim	Solhaug	1972	Sivilingeniør
10	Vigdis	Stensby	1970	Statsarkivar
11	Silja	Strømme	1977	Seksjonsleder
12	Nicklas	Arnseth	1997	Rørlegger
13	Live	Giset	1958	Optiker
14	Kristian Andreas	Ulen	1977	Leder Kundeopplevelse
15	Emilie Hoel	Aasen	2000	Skoleelev
16	Jan Inge	Steensen	1959	Fagarbeider
17	Liv	Jerven	1949	Psyk sykepleier
18	Rune Kristian	Haugen	1967	Produsent
19	Catharina Due	Bøhler	1986	Daglig leder
20	Michel	Jemblie	1970	Sykepleier
21	Miriam Gezae	Weldesilase	1997	Frisør/student
22	Lars	Meyer	1955	Lege
23	Monica Imsdalen	Sørli-Johansen	1983	Vernepleier
24	Atle	Hauge	1971	Professor
25	Tittin (Signe Kristin)	Wold	1965	Lærer
26	Arvid Sigmund	Jørstad	1947	Lektor/pensjonist
27	Line	Lysbakken	1960	Psykolog
28	Helge	Flagstad	1974	Ass. rektor
29	Tori	Erlie-Årva	1967	Musiker
30	Nazir Kityo	Hassan	1958	Radiolog
31	Mona Ophus	Østvang	1967	Sykepleiere
32	Sjur	Østvang	1956	legemiddelkonsulent
33	Sissel	Bergaust	1962	Lege
34	Hanne	Sandvoll	1967	Lærer
35	Inger Kristin	Sletten	1950	Pensjonist
36	Harald	Westgaard	1963	Rådgiver
37	Sigrd Friis	Ruud	1968	Kommunikasjonsrådgiver
38	Rafi	Ahmand	1977	Førstemanuensis
39	Kristin	Lindberget	1967	Daglig leder
40	Olav	Nilssen	1949	Pensjonist
41	Kåre Chatrick	Østlie	1952	Pensjonist
42	Tor	Kraft	1949	Sivilarkitekt/Pensjonist
43	Pål	Diesen	1961	Fengselsførstebetjent
44	Christel	Meyer	1955	Spesialrådgiver

By og bygdelista